

וְיִסְעַד סְעוּדָה שְׁנֵינָה, וְיִלְךָ לְבֵית הַמְדוּרָשׁ, יִקְרָא וְיִשְׁמַע עַד הַמְנַחָה, וְיִתְפַּלֵּל מְנַחָה, וְאַחַר כֵּן יִקְבַּע סְעוּדָה שְׁלִישִׁית עַל הַיֵּין, וְיֵאכַל וְיִשְׁתֶּה עַד מוֹצְאֵי שַׁבָּת.

ערב שבת ואיסור צער

יא אָסוּר לוֹ לְאָדָם שְׁיִהְלֵךְ בְּעֶרְבֵי שַׁבָּתוֹת יִתֵּר מִשְׁלֹש פְּרָסָאוֹת מִתְחִלַּת הַיּוֹם, כְּדִי שְׁיִגְיַע לְבֵיתוֹ וְעוֹד הַיּוֹם רַב וְיִכְיִן סְעוּדָה לַשַּׁבָּת, שֶׁהָרִי אֵין אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ יוֹדְעִין שֶׁהַיּוֹם יָבֹוא כְּדִי לְהִכִּין לוֹ. וְאֵין צָרִיף לֹאמַר אִם הִיָּה מִתְאַרַח אֲצֵל אַחֲרֵים, שֶׁהָרִי מְבִישֵׁן, מִפְּנֵי שְׁלֵא הַכִּינוּ לָהֶם דְּבַר הָרְאוּי לְאוֹרְחִים.

יב אָסוּר לְהִתְעַנּוֹת וְלִזְעַק וְלְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים בַּשַּׁבָּת. וְאִפְלוּ בְּצָרָה מִן הַצָּרוֹת שֶׁהַצָּבוּר מִתְעַנֵּין וּמִתְרִיעִין עֲלֵיהֶן - אֵין מִתְעַנֵּין וְלֹא מִתְרִיעִין בַּשַּׁבָּת וְלֹא בְיָמִים טוֹבִים; חוּץ מֵעִיר שֶׁהִקִּיפוּהָ גוֹיִים אוֹ נֶהָר, אוֹ סְפִינָה הַמְטָרְפֶת בְּיָם, שֶׁמִּתְרִיעִין עֲלֵיהֶן בַּשַּׁבָּת לְעֹזֵר אוֹתָן, וּמִתְחַנְנִין, וּמְבַקְשִׁין עֲלֵיהֶן רַחֲמִים.

יג אֵין צָרִין עַל עֵירוֹת שְׁלִגְוִיִּים פְּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה יָמִים קוֹדֵם הַשַּׁבָּת, כְּדִי שֶׁתִּתְיַשֵּׁב דַּעַת אֲנָשִׁי הַמְלַחֲמָה עֲלֵיהֶם וְלֹא יִהְיוּ מְבַהֲלִים וּטְרוּדִים בַּשַּׁבָּת. וּמִפְּנֵי זֶה אֵין מְפַלְיִין בְּסְפִינָה פְּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה יָמִים קוֹדֵם הַשַּׁבָּת, כְּדִי שֶׁתִּתְיַשֵּׁב דַּעַתוֹ עֲלָיו קוֹדֵם הַשַּׁבָּת וְלֹא יִצְטַעַר יִתֵּר מִדָּאִי. וְלְדַבֵּר מִצְוָה מְפַלֵּיג בְּיָם אִפְלוּ בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת, וּפּוֹסֵק עִמּוֹ לַשַּׁבָּת וְאֵינוֹ שׁוֹבֵת. וּמִצּוֹר לְצִידוֹן וְכִיּוֹצֵא כֵּהֵן - אִפְלוּ לְדַבְּרֵי הַרְשׁוֹת מִתֵּר לְהַפְלִיג בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת. וּמִקּוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ שְׁלֵא יְפַלִּיגוּ בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת כָּלֵל - אֵין מְפַלְיִין.

תשמיש המיטה

יד תִּשְׁמִישׁ הַמִּטָּה - מְעַנֵּג שַׁבָּת הוּא. לְפִיכֵף עוֹנֵת תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים הַבְּרִיאִים מְלִילֵי שַׁבָּת לְלִילֵי שַׁבָּת. וּמִתֵּר לְבַעַל בְּתוּלָה לְכַתְחֻלָּה בַּשַּׁבָּת, וְאֵין בְּזָה מְשׁוּם חוֹבֵל וְלֹא מְשׁוּם צָעַר לָהּ.

השבת - אות בין הי לישראל

טו הַשַּׁבָּת וְעִבּוּדָה זָרָה - כָּל אַחַת מִשְׁתִּיחֵן שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד שְׁאָר כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה; וְהַשַּׁבָּת הִיא הָאוֹת שֶׁבֵּין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבִינֵינוּ לְעוֹלָם. לְפִיכֵף, כָּל הָעוֹבֵר עַל שְׁאָר הַמִּצְוֹת - הָרִי הוּא בְּכֻלָּל וְשְׁעִי יִשְׂרָאֵל; אֲבָל הַמְחַלֵּל שַׁבָּת בְּפִרְהֶסְיָא - הָרִי הוּא כְּעוֹבֵד עִבּוּדָה זָרָה, וּשְׁנֵייהֶם כְּגוֹיִים לְכָל דְּבָרֵיהֶם.

לְפִיכֵף מְשַׁבַּח הַנְּבִיא וְאוֹמֵר: "אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ, שְׁמֵר שַׁבָּת מִחֻלּוֹ... (שם ו, ב.)". וְכָל הַמְשַׁמֵּר אֶת הַשַּׁבָּת כְּהַלְכָתָהּ, וּמְכַבְּדָהּ וּמְעַנְנָהּ כְּפִי

כחו - כָּבֵר מִפְרֵשׁ בַּקְבָּלָה שְׁכָרוּ בְּעוֹלָם הִזָּה יִתָּר עַל הַשָּׂכָר הַצָּפוּן לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמָר: "אֲזַ תִּתְעַנֶּג עַל יי, וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ, וְהֵאֱכַלְתִּיךָ נִחְלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, כִּי פִי¹²⁶ יִי דִבֶּר" (שם נח,יד).

בְּרִידַ רַחֲמָנָא דְסִיעִין